

# DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egy évre . . . . . 10 frt — kr.  
Félévre . . . . . 5 „ „  
Negyedévre . . . . . 3 „ „  
Egy hónapra . . . . . 1 „ „  
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond.**  
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többzör  
hirdetéseknél alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyeg-díj min  
den külön bejuttatásért 30 kr.

## Debreczen városa és a soproni átirat.

Debreczen, május 27.

Debreczen városa tegnap újra fül-sértő »disszonáns akkordot« vegyített a nemzetnek egy szívvel-lélekkel zengett szabadságdalába. Veszprémi Istvánnak a soproni átiratra mondott ez a remek hasonlata ma még jobban ráillik, mint két héttel ez előtt, Hajdúvármegye közgyűlésén.

Ülés végén, egy hosszú vita után kifáradt közgyűlésnek oszlása közben került napirendre tegnap Debreczen város közgyűlésén Sopron sz. kir. városnak hirhedi átirata, s mégis akadt 42 ember, aki:

»az ország jól felfogott érdekével ellentétben levőnek látja azt, hogy a költségvetési vitának teljesen felesleges hosszadalmassága és a parlamenti harcmodornak személyes kérdéssé fajulása által a nemzetnek legsürgősebb érdekei megoldatlanul maradnak, tehát a törvényhozás szabad működése, megakasztottak látszik« . . .

Mert engedjen meg Debreczen város közgyűlése, azt a 42 embert, aki ezt kimondta s nem tartott elégnék annyit, hogy . . . tekintve (azonban) azt, hogy a parlamenti szólásszabadság a magyar nemzetnek oly kiváló kincse, a melyről — mint reméljük — pusztán időszerű jelenségek miatt egykönnyen elmondani, vagy azt korlátozni nem volna sem czélszerű, sem helyes: Sopron sz. kir. város törvényhatóságának megkeresésér tudomásul veszi.

aki nem tartott ennyit elégnék, azt a 42 embert Debreczen hivatalos nyilatkozóinak, az ő véleményüket Debreczen sz. kir. város valódi nyilatkozatának el nem ismerhetjük.

Igaz, ismétellen fordulnak elő Debreczenben efféle határozatok, a közvélemény, mely Debreczen ügyeit csak mádár távlatból látja, csak újságból ismeri, azt hirdeti, hogy a magyar város ma már hivatalos kocsitolójává vált a mindenható kormánynak, hogy a magyar város immár Kraxelhuberek szokásainak és nézeteknek lett követőjévé, hogy a magyar városból kihalt az igazság, ki a magyarság érzete.

De hogy is ne hihetné el, mikor Debreczen város közgyűlésén gyors egymásutánban hangzanak el a Fejérváry br. német-magyar hazafinak megszavazott, (igaz ugyan, hogy csak kis-csempészett) bizalom, aztán az a híresmondás, hogy kétes vajjon származik-e valaki a honfoglalóktól? s végre pedig

a parlamenti harcmodornak illetéktelen elitélése.

Csak úgy sebtiben tekintsünk végig az ország törvényhatóságain, lássuk, mint határoztak a többiek Sopron hirhedi átirata ügyében? Ime:

**A r a d** város elfogadta 57 szóval 51 ellen.

**H.-M.-V á s á r h e l y** elfogadta 52 szóval 51 ellen.

**P e s t** vármegye visszautasította s levéltárba tette.

**A r a d** vármegye tudomásul vette 89 szóval 66 ellen.

**B a r a n y a** vármegye tudomásul vette.

**P o z s o n y** város: ámbár e szabad királyi város hazafias aggodalommal és sajnálatlaltal tapasztalja az 1896 évi költségvetés tárgyalását és elfogadását immar 6 hónapon át késleltető huzavonát mert ez mig egyrészt az ország vitális érdekeinek előmozdítására czélozó törvényhozási intézkedések egész sorát megakasztja és az egész törvényhozás működését megbénítja, másrészt magát a parlamentáris elvet fonák szinben tünteti fel a nemzet előtt: de amivel a képviselőház házszabályainak megalkotása és módosítása a képviselőház, mint a nemzet hivatott képviselőjének teljesen belügye, a törvényhatóság nem tartja hatáskörébe tartozónak ezen tisztán a képviselőház belügyét képező kérdésben kezdeményező lépést tenni s ezért napirendre tér.

**K o m á r o m** város sopron feliratát pártolja oly értelemben, hogy a tárgyalások szokatlan hosszúra nyújtásával megbénított parlamenti munkásságnak az ország érdekében álló alkotásokra mód nyujtassék, másrészt az egyesek tulkapásai folytán fenyegetett szólásszabadság, ennek elajulástól megvédessék.

**T o r o n t á l** vármegye ugyanugy, mint Pozsony.

**S o p r o n** vármegye minden megjegyzés nélkül levéltárba helyezte.

Ha még hozzávesszük Hajdúvármegyének Debreczenéhez hasonló, lapunkban már közölt határozatát, s összehasonlítjuk őket a Debreczen város közgyűlésén tegnap 42 ember által helyesnek tartott megckolással: találjuk, hogy mindenütt, a hol az igaz magyar szellem, a nemzeti érzés és igazságszeretet megvan, vagy elvetették, vagy csak a főispáni omnipotencia minden vakmerőségét felhasználva voltak képesek keresztülvinni a Debreczenéhez hasonló megrovást, a hol pedig illet ki nem lehet

mutatni, t. i. Pozsonyban, az a német szellemnek, a Kraxelhubereknek ősi fészke, az igazságnak örök ellensége.

Sőt, ime, a német, az igazsággal nem sokat törődő Pozsony is, midőn a parlamentet előbb jól leszidja, akár csak tegnap **M á r k** Endre ur tollával a 42 hü társa a Dégenfeld-imadásban, Pozsony a végén elismeri azt a mit Debreczen város tegnapi közgyűlésén kétségbe mert vonni egy pár hang Bakonyi Samu dral szemben, hogy a házszabályok megállapítása a képviselőháznak belügye.

Debreczen város tegnapi közgyűlésén tehát 42 ember — s pirulunk, ha rá gondolunk, hogy ellenkező véleményben még ennyien sem maradtak ott — a ki beleszólt abba, hogy kritizálni merészelt az, a miről még Pozsony, a másik díszkritikus is elismerte, hogy ahhoz semmi köze, abba neki s a törvényhatóságoknak egyáltalán beleszólni joguk nincsen.

Debreczen városát tehát 42 ember kitette tegnap annak a szégyennek, hogy ország-világ ujjal mutasson reá: ime, a magyar város, a czivis gyülekezet beleszólt abba, amihez semmi köze, ami reá egyáltalán nem tartozik, mert az a parlamentnek belügye.

Pedig az a »czivis-gyülekezet« távol áll attól, hogy belekotnyeleskedjék a más dolgába, annyira távol, hogy még a magáéval, a maga jó hírnevével sem törődik.

Igen, Debreczen város polgársága távol áll attól, hogy még magával, a jó hírnevével is törődjék.

Igen, Debreczen város polgársága távol áll attól, sőt kikéri magának, — hogy annak a 42 embernek felállással kijelentett véleményét a magáénak ismerje el, a polgárság a tegnapi szavazásban nem vett részt s amennyiben egyes tagjai részt vettek, ahhoz járultak hogy Debreczen városa ne kompromittálja önmagát. Abból a 42 szavazatból legalább felét a hivatalnok köteles szavazatoknak fekete erdeje képezte, tehát csak 20 ember volt olyan, aki Debreczen város 2000 szavazó polgára közül való, jutott tehát minden 100 választóra egy.

Kötelességünknek, kedves kötelességünknek tartjuk azonban kiírni, hogy a hivatalnok-szavazók fekete erdejéből hiányzott egy, mikor a többiek illetéktelen beavatkozással, bírással arczúcsapták az igazságot: hiányzott az igazságnak Debreczenben legfőbb őre: **P u k y** Gyula ur, a debreczeniki r. tábla elnöke nem szavazta meg

az illetéktelen, a jogtalan, az igazságtalan bírálatát a képviselőház működésének.

Nem vette észre az a 42 ember, hogy milyen szégyen érte őket az igazság főöréneke ezzel a tettével s nem vette észre az a 42 ember, hogy viszont milyen szégyenbe hozták, mennyire megalázták ezzel azt a várost, — amelynek képviselőit, ügyeinek intézésére elválasztották?

Debreczen tegnapi közgyűlésén nem hoztak felbizonyára — az előrehaladott idő miatt — konkrét adatokat arra, hogy igazolják igazolatlan vállalkozásukat, azoknak czafolása tehát nyílt ajtónak beförése volna: nem foglalkozunk vele. Mindössze annyit akartunk e pár sorban konstatálni, hogy Debreczen városának a parlament iránt tegnap 42 ember által kifejezett bírálatára joga nem volt, ezzel tehát Debreczen városát kompromittálni akarták azok, akiktől kikerült, továbbá, hogy az a 42 szavazat Debreczen város képviselőit igazi véleményének e kérdésben nem tekinthető.

**Justus.**

## A függetlenségi és 48-as párt ünnepei Biharmegyében.

I.

### Csanády Sándor sírkövének leleplezése.

Nagy-Kereki, Biharmegyének ez az ősidőktől fogva jelentékeny nyrközsége, a mely egykor Boesky István fejedelemnek is kedves otthona volt, néhány órára ősi dióségének legmagasabb jelenetét látta felcsendni tegnap, mikor a függetlenségi és 48-as párt berettyó-ujfalui választókerülete, s ezzel az országos párt elnöke és számos kitünősége, sok más választókerület polgárságának képviselőivel szemben ezekre menő sokasággal leplezte a maskor olyan esendes községnek kétős ünnepi mezbe öltözött utait és terét.

A különbség a multak zajos jelenetei és a tegnapi ünneplés között abban jelentkezett leginkább, hogy míg a hajdanok mozgalmi rendszeren az éjtel, annak valamely nagy vállalatával vagy nagy erzmével voltak egybekötve, tegnap az összejövetelben meggyilatkozó tisztelő érzes egy elhunyt hős halhatatlan érdemeinek szót s a halálban is diós élet megjutalmazásaként tűnt föl.

Tegnap leplezték le azt a szerény ugyan, de — mert a legegyszerűbb szegény emberek önkényt adott fileréből szerezték — hazafias szempontból rendkívül nagybecsű sírkövet, melyet a b-ujfalui választókerület sok izbeli szeretett képviselőjének, Csanády Sándornak állított.

A leleplezés a nagykerei ev. ref. temetőben több mint 4000 ember jelenlétében, fél 25-en deli 12 órakor történt meg.

### A megerkezés.

A különböző vidéki résztvevők már reggel 8 óratól kezdve érkeztek a fellobozózt községbe, melynek minden haza vendégszeretőség tánta ki kapuit az érkező elvtársak előtt, s fogadta őket magyaros vendégszeretettel.

A legimpozansabb az a kocsisor volt, mely B-ujfaluból jöve Kossuth Ferencz fogatát kísérte.

Az idő pompás volt. Az éj-zakai jöttevő eső elverte a port s így egész hosszaban látható volt az a diszes menet, mely az alföld nyílt rónaságán végig kigyózott.

Mikor Kossuth Ferencz fogata, több száz főnyi polgári benderiumól vezetettve a nagykerei ev. ref. templom elé ért, a kocsisor

vége még csak akkor bontakozott ki a szomszédos Bojt község utcáiból.

Jo másfél órába telt, míg az érkezett vendégek leszálltak lovaikról, fogataikról s hozzá készültek a kegyeletes ünnepélyhez.

### Kik voltak ott?

Kossuth Ferencz és a kíséretében érkezett országgyűlési képviselők, valamint a más utakon jött előkelő pártemberk ez alatt Papszász Károly helybeli földbirtokos vendégszerető házába gyülekeztek, a hol az ut faradalmában megtörődött vendégekre pihenés és du-san terített asztal várakozott.

Kossuth Ferenczen kívül az országos pártból még a következő orsz. képviselők voltak jelen: Kiss Albert a székelyhídi kerület képviselője; Rigó Lajos a bihari kerület, Papp Elek a nádudvari, Sturm a n György a b-mezőkeresztesi kerület képviselői, és Lakatos Miklós orsz. képviselő, Kossuth Ferencznek leghívebb utitarsa. Pártunk vidéki kitünőségei közül ott voltak: Rigó Ferencz a debreczeni függetlenségi párt elnöke, és Leszka Gyula b-ujfalui, Vári Sza bó Béla dr. a nagyvárad-i függetlenségi pártok elnökei, Habókai Béla, Paksy Gusztáv, Kovács Ferencz, Fenyves Dezső, Szabó Károly esperes, Lelős László kismarjai ev. ref. lelkesítő és tanítója, a kit hivatalos tiszte vissza nem tartott. A sajtó részéről: Szatmari Mór és dr. Pichler Győző az Egyetértés munkatársai és Fejér D. a »Nagyvárad« szerkesztője, dr. Nagy Zsigmond lapunk f. szerkesztője, és még igen sokan pártunk vidéki erői közül, a kiknek nevét nem győztük feljegyezni.

Papszász Károly vendégszerető lakában a ház nemes asszonya és két kedves leánya a legszeretnivalóbb előzékenységgel forgolódtak a vendégek körül.

Az első poharat a házigazda Papszász Károly, a másodikat Szabó Károly esperes, helybeli lelkesítő mondotta, mind a kettő Kossuth Ferenczet és tartsait éltetvén:

### Indulás a temetőbe.

A gyorsan siető idő indulásra készleté a tarsaságot.

Az uriak tagas udvarán és az előtte elterülő téren ezalatt ezekre szaporított már fel a minden feő. egybesereglet ünnepelő sokaság.

A temetőig szélnek eresztett zászlók arnyas erdeje alatt vonult ki ünneplő esendben előbb, majd a Hymnus felséges dallamát hangoztatva a beláthatatlan sokaság és megtöltötte egészen a holtak egyszerű nyugvohelyét maiban foglaló maskor olyan esendes temető kertet.

### A temetőben.

A kegyeletes ünnepélyt a b-ujfalusi népdalkör éneke nyitotta meg, bámulatot keltő presitással adván elő Egressynek remek gyászénekét: »Méri oly boros oly néma e sereg.«

Azután Kovács Ferencz, a b-ujfalui kerületi párt jegyzője nyitotta meg az ünnepély, a mozgalom keletkezésének, s történetének emelkedett szellemt beszéd kíséretében való előadásával, s átadta az emléket gondozás végett Papszász Károlynak, a nagykerei helyi bizottság elnökének.

Papszász Károly meghatottságtól megindult hangon vette át gondozás és fenntartás végett a síremléket, melyről e pillanatban lehullott a lepel.

Az egyszerű, de rendkívül diszes sírkő fekete márványból van, méltóan az egész életén át puritan egyszerűségű Csanády Sándorhoz. A sírkövet ezután beborította a szebbnél-szebb koszorúk özöne, a melyet a különböző községek, egyesületek és magánosok tettek le tiszteletük, kegyeletük és hálájuk jeléül a nagy demokrata hazafi sírjára.

### Az emlékbeszéd.

Ezután Papp Elek tartotta meg ünnepi beszédét, melyben a halóporában is szeretett nagy hazafinak, Csanády Sándornak életét és működését hű rajzban tárta

előnk s egyszersmind remek fejtegetést tartott a honfiai igaz erényekről s a nemzeteket fenntartó szellemi hatalomról.

Sokszor volt már alkalmunk Papp Elek képviselő urtól szebbnél szebb beszédet hallani, de ennél kerekébb, magvasabb, lelkesítőbb, szebb beszédet még ő sem mondott tán soha.

Lapunk szűk tere s közlendőink sokasága nem engedte meg, hogy egész terjedelmében közöljük ezt a szép beszédet, pedig megérdemelő, hogy minden pártbírók áhítattal olvassák el s vésné szívébe, a miket ő Csanády Sándor életének kapcsán fejtegetett. Beszédét azzal a buzdítással fejezte be, hogy vegyük fel újra a zászlót, mely Csanády Sándor halálával a porba hullott s emeljük újra győzelemre, mert csak úgy leszünk méltók az ő szelleméhez.

Ezután Fehér Dezső, a »Nagy-Várad« szerkesztője olvasta fel alkalmi költeményét, a melyben igaz párhuzamot vont a régi és az új hazafiak közt.

### Kossuth Ferencz beszéde.

Majd Kossuth Ferencz lépett az emelvényre és ünnepélyes esendben, a hallgatók ezreinek ábitatos figyelmé között emelt ki egyes vonásokat Csanády Sándor életéből. messziről jött el, — úgy mondta: — hogy lerója szeretetének, hálájának adóját. Eljött annak a sírjához, a ki azon kevesek közé tartozott, a kik akkor is tudtak lelkesedni a haza függetlenségért, a mikor a többség megalkudott a nemzet jogaira nézve. Csanády Sándornak az volt a meggyőződése, hogy a nemzetnek csak öngyilkos halállal mulhatnak ki s magok assák meg a saját sírját. Ezt az öngyilkosságot akarta Csanády és az a hét vezér, a kik a függetlenségi pártot megalapítottak, megakadályozni. Hogy Cs. S jó uton járt, megmutatta a párt hatalmas növekedése és erősödése; — mutatja az is, hogy a nép összesereglik sírja köré, hogy lerója háláját. A hazafinak jutalma a hála, a mely sokszor csak holtuk után jut osztályrészükké. Így járt Csanády is. Ő a legnagyobb jutalmat nyerte meg, a nép szeretetét. Peldája szolgáljon tanúsággal nekünk, a kik ugyanazon az uton haladunk. Fogadjunk hűséget neki és az ő elvénél s hazánk függetlenségének zászlóját tüzzük ki diadalmasan.

Ezek voltak töredekes feljegyzésben Kossuth Ferencz nagyszabású beszédek vezető gondolatai, melyeket akkora közvetlenséggel és szónoki erővel adott elő, hogy a hallgatóság osztatlan figyelmét le tudta vele kötni.

Utána Kiss Albert hozott föl néhány tanulságos emléket a régi idők választói küzdelmeiből, Csanády Sándor tántoríthatatlan elvhűségének és az őt környező, szeretetnek feltüntetése végett s elmondta egy régi, rongyos zászló legendáját, a mely Csanády Sándor választásakor minden izben ott szerepelt s a nép szemében mintegy a győzelem symboluma volt. Sokan a jelen voltak közül, akik ott küzdöttek a tépelt zászló alatt, elzékenyülve a visszaemlékezés hatása alatt: könyekre fakadtak.

Végül a b-ujfalusi népdalkör a közönséggel együttesen zengte el a Szózatot s ezzel a kegyeletes ünnep véget ért.

A résztvevők újra kocsiira ültek s visszatértek Berettyó-Ujfaluba.

II.

### Berettyó-Ujfalui ünnepély.

#### A visszatérés.

Mikor a nagykerei felől diadalmeneként, lobogó zászlók alatt, riadó »eljen« zúgása közben, B-Szt.-Mártonon keresztül meg-

érkezett Kossuth Ferencz és kísérete, melyet keletről az ev. ref. templom és paplak, délről a városháza, nyugatról a diszes új iskolák határolnak, míg északon szabadon utczává nyulik, ezen az óriás területen akkorra már ember-ember hátán szorongott s megjelentek nemcsak a b.-ujfalui, hanem a szomszédos bárándi és bihari választókerületek választói is, a legtöbbben hatalmas szekereken egész családjukkal.

Pedig az ünnepély még ekkor nem kezdődött, mert Kossuth Ferencz és kísérete rövid pihenőre H a b ó k a y Béla uriházához tértek be.

A tér deli torkolatánál hatalmas dadalív emelkedett, zöld galyakkal és nemzeti zászlókkal szépen feldíszítve. A dadalív deli oldalán ez a felirat látszott:

Isten hozott!

az északon pedig:

Vezérünk te vagy.

Az ünnepély kezdete.

A b.-ujfalui diszes ev. ref. torony két hatalmas óramutatója függőleges irányu egyenes szögletet mutatott már, mikor az ünnepély kezdését vette.

Az ev. ref. templom főkapujával éppen szemben, a tér nyugoti oldalán, az ev. ref. iskola előtt hatalmas lobogó volt, — a melyen a b.-ujfalui függetlenségi és 48-as párt vezető férfiai által képezett körben foglalt helyet K o s s u t h Ferencz s vele együtt a hozzátartozó országgyűlési képviselők, a vidéki pártok elnökei, a b.-ujfalui hölgyek küldöttsége, a sajtó képviselői és a b.-ujfalui derek népdalkor, a mely a délelőtti ünnepélyen is, Nagy-Kerekiben, olyan szép jelét adta hazafiás lelkesedésének.

Ezt az ünnepet is az ő szép, összhangzatos énekük vezette be, melynek elhangzása után K o v a c s Ferencz a b.-ujfalui választókerület jegyzője nyitotta meg az ülést egy hatalmas tanulmányon nyugvó, mely nyomokon haladó, szépen kidolgozott és ékesen előadott beszéddel, melynek végén üdvözli K o s s u t h Ferenczét, a kit fölker, hogy az egybegyűlt óriás közönséghez szólani sziveskedjek.

#### A hölgyek csokrának átadása.

De mielőtt Kossuth Ferencz a felkérésnek eleget tehetett volna, tündérmesékbe illő szép költői jelenet következett. Egy parányi angyal-gyermek, villogó barna szemekkel, vállára omló göndörfürtösen, fehér ruhába öltözködve, mosolygó, bájos ábrázattal egy óriási rózsá-koszorút, majd akkorát, mint a mekkora ő maga volt, nyújtott át K o s s u t h Ferencznek, s egy hat éves gyermeknél szinte bannitos bátor-aggal, csengő hangon, hogy az egész közönség meghallotta, kiáltotta megenni való kedvességgel: *F o g a d j a a b e r e t t y ő - u j f a l u i h ö l g y e k n e v é b e n.*

A kis bogárszemű tündér neve F é n y e s Ilonka, leánya F é n y e s Dezsőnek, pártunk ottani egyik oszlopának és kedves feleségének, kiről alább még szó lesz.

#### Kossuth Ferencz beszéde.

Kossuth Ferencz megkezdte ezután háromnegyed óráig tartott remek beszédét, a melyet a téren levő 10—12 ezer főnyi sokaság visszafójtott lélekzettel hallgatott. Az emelvény közvetlen közelében előkelő honleányok szaxai szorongtak s veszélyeztettek diszes öltözékük épségét, csak hogy meghallhassák a magyar nép a t y j á n a k érdeemes fiát.

K o s s u t h Ferencz legelőször is a hölgyeknek mondott köszönetet.

Azután fejtegetni kezdte az első szónok által felvetett azon kérdést, hogy mikor volt nagyobb Kossuth Lajos, akkor-e, a mikor a hatalom tetőpontján állva, a nemzetnek harmadik kormányzója volt, vagy akkor, a mikor a száműzetésben mint szegény, egyszerű polgárként munkált elbukott hazája feltámasztásán.

Arra a conclusióra jut, hogy **K. L.** a

száműzetés napjaiban jutott el az emberi nagyság zenithjére. Ő mint Kossuth Lajos fia nem járhat más uton, mint a melyen atyja járt, s mely a haza függetlenségének biztosítására kell hogy vezessen. Még politikai ellenfeleinek is szegyenkeznie kellene ő miatta, ha ő nem a f ü g g e t l e n s é g útján haladna.

Azután fejtegeti Ausztria állami szerkezetét s kimutatja, hogy az csupa széthúzó nemzetek mesterségesen, erőszakkal összekapcsolt gyüteménye, a melynek egyes tagjai csak a kedvező alkalmat várják, hogy Ausztriától elszakadjanak. Magyarország ellenben ezer év óta fennálló egységes állam. És mégis mi függő viszonyban vagyunk ezzel a még száz éves multtal sem bíró osztrák császársággal.

Kimutatja azután, hogy ez a szerencsétlen házasság minő óriási veszteségbe került nemzetünknek a n y a g i t é r e n is, számokkal bizonyítja, hogy a közös vámterület révén 1240 millió forintot fizettünk ki eddig Ausztriának, az utolsó 10 év alatt pedig négyszáz millió forint értékű iparcikket hozott be Ausztria, a melyen munkabér fejében még külön 1800 milliót engedtek át a magyar munkások zsebéből az osztrákokéba. Nem örültsé-e ez? A most érvényben levő kiegyezési törvény is megengedi a gazdasági függetlenséget és még sem akarja igénybe venni a kormányt.

A mi pártunk azt mondja, hogy M a g y a r o r s z á g l e g y e n e l s ő s o r b a n a m a g y a r o k é, s ezért minden téren a haza függetlenségéért küzd. Politikai téren sokkal nehezebb ma még a függetlenség kivívása, de gazdasági téren éppen most van meg rá a kedvező alkalom. — Eppen azért jár kel ő a hazában, hogy választó polgárok figyelmét erre a napnál világosabb igazságra irányítsa s kérje, hogy saját érdekében olyan képviselőt válasszon és küldjön a képviselőházba, a ki az ország függetlenségét és jólétét kivanja szolgálni

#### A beszéd hatása.

Egék-t verő éjzenés és tapsvihár zúgott föl, mikor Kossuth Ferencz beszédét befejezte. Perczekig nem lehetett egyebet hallani, csak a lelkes sokaság örvendő káltozását, s nem lehetett mást látni, csak lelkesült arcokat magasan lobogtatott kendőket és kalapokat s tisztelőleg hajtogatott nemzeti lobogókat. —

#### A b. ujfalui hölgyek üdvözlése.

Mikor az éjzenés nemileg csillapult, egy gyönyörű magyar honleány, egy bájos urhölgy F é n y e s Dezsőné lépett K o s s u t h Ferencz elé s felmagasztosult érzéssel, min denkinek szívet az érzékenyülésig meghatva a b. ujfalui hölgyek nevében a következő remek beszéddel üdvözölte az ünnepély hőseit:

Mélyen tisztelt Uram!

Engem ért a szerecsse, hogy Önt, a berettyő-ujfalui hölgyek nevében üdvözöljem, s tolmácsoljam azon érzelmeket, melyek sziveinket áthatják.

A magyar nők hazaszeretetét, a nagy és nemes eszmék iránti lelkesedését, a honnagysági iránti tiszteletét és kegyeletét történelmünk megörökíti.

Önnek is volt alkalmá meggyőződni erről, midőn az Ön edes atyját, a gyászt öltött nők ezrei kísérték örök nyugalomra, kiknek hulló könnyei minden szónál ékeesebben bizonyították igaz fajtalmok nagyságát. És midőn Ön a mindenfelől felhangzó körölemnek engedve hazatért, s honát, nemzetét megismerendő utrakelt, a magyar nők mindenütt fényes tanujelét adták anyáiktól örökölt honleányi érzelmeiknek.

Városunk hölgyei is kötelességüket óhajtották teljesíteni, midőn itt megjelentek. Eggyfelől leróni hálájuk némi csekély részét az elhunyt törhetlen jellemű hazafi, a lángszellemű állam-

férfi hazánk szabadsága s függetlensége buzgó apostolának emléke iránt; másfelől üdvözölni, Önt, az Ő fiát, száműzetésének osztályosát eszméinek és törekvéseinek képviselőjét.

Isten hozta Önt körünkbe, ki óvja meg minden veszélytől, s engedje, hogy hazánk boldogítására irányzott törekvését siker koronázza.

Isten sokáig éltesse!

Ennek a remek kis beszédnek az elmondása után a közönség zajosan kívánta Kossuth kíséretét is hallani, s közülök P a p p Elek, K i s s Albert és S t u r m a n n György országgyűlési képviselők, R i g ó Ferencz, a mi elnökünk, H a b ó k a y Béla, P a p s z á s z Károly, S z a t m á r y Mór is szólottak a néphez, a mig lassankint a nap alkonyulatra hajlott. Az ünnepélyt a közönség a »S z ó z a t« elénklésével zárta be.

#### Közvacsora.

Ösi magyar szokás szerint áldomás zárta be a napot. Az »Arany oroszán« dísztermében ötszáz terítékű díszvacsora volt nagy számú előkelő hölgyközönség részvételével, a melyen természetesen a szebbnél-szebb felköszöntőkben sem volt hiány. Ezek közül a legtöbb természetesen Kossuth Ferencznek, és a magyar honleányoknak szólt.

Kossuth Ferencz és kísérete éjjeli feltizenketőig időzött az emelkedett hangulatu társaságban és akkor visszavonultak.

Az ujfalusiak még egy ideig együtt maradtak, s mikor örvendő szívvel véciig tekintettek azon a napon a mely egész Magyarország figyelmét ő rajtuk terelte, mint teljes bizonyosság magasztos érzete lüktetett szívünkbe az a most még csak edes remény, hogy a C s a n á d y Sándor kidőltevel porba hullt függetlenségi lobogót újra diadalra juttatják.

Adja Isten, hogy úgy legyen!

(Dr. N. Zs.)

#### Városi közgyűlés.

Második nap.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, május 27.

A gyűlés előtt a gyülekező város atyák, kisebb, nagyobb csoportokban tárgyalták a tegnapi két famózus szavazást s általános volt meggyőződés, hogy egy kis igyekezettel mindket eseten győzelmet aratott volna a tegnap kisebbségben maradt párt. Az érdeklődés különben mára már meglanyhult, mintha csak nem is aludt volna a tegnapi izzadságos tárgyalás után a bizottsági tag urak, mig tegnap kormánypárti részről az összes mezei hadak bevonulnak, mintha próba mozgósításllett volna főméraők választás céljaira, (igaz, hogy az ellenek nagyon is próbáin aknézte a tegnapi mozgolódást) addig ma minden tekintetben nyári napunk volt, pedig eifért volna mára is egy kis hidegvér, hogy nagyobb meletet fejthettek volna ki egyes fontos kérdésekben, mint az ily lanyha érdeklődés mellett történhetett.

D e g e n f e l d József gr. főispán elnök az ülést megnyitván, következett a napi rend, Azárszámadást felolvasottnak véve, meg hallgatták a tanácsnak róla szóló előterjesztését. Z á d o r Lajos mint a jog- és pénzügyi bizottság által a zarszámadás és az üzletvezetés tüzetes megvizsgálására kiküldött bizottság tagja jelent, hogy a tanács által tett megjegyzések e külön bizottság javaslataival egyeznek, azért a zarszámadást a tanács véleményével együtt elfogadja. A közgyűlés általánosságban szintén elfogadja.

A részletes tárgyalás során a jog és pénzügyi bizottság azt kívánja, hogy minden rovatnál a főkönyvi tételszáma utaljanak. A tanács a javaslatot feleslegesnek tartja.

S z a b ó József főszámvevő kivihetetlennek tartja a bizottság javaslátát.

**J u h á s z Ignác:** Tanulmányozta Debreczen könyvvezetését, ennél fogva csodálkozik a főszámvévő azon állításán, hogy nagy érzék kell ahhoz, hogy minden tételt helyes rovatba könyveljünk el. Nohát ezzel az érzékel a számvévőségnek birnia kell. Ha pedig esetleg tévedés esik meg, akkor korrigáltatik, sőt ha nem korrigálják, akkor is szükséges a revízió czéljából. Bővebben kifejti e tekintetben nézeteit.

**S z a b ó József** főszámvévő kijelenti, hogy a Juhász Ignác kívánalmait a zárszámadásban befogaltatnak.

A nagy többség a tanács javaslatát elfogadja.

A jog- és pénzügyi bizottság azt ajánlja a gazd. bizottság kérése, hogy a birtokok jövedelméből 10 % birtokok beruházására fordítsassék. A tanács csak azt kívánja kimondatni, hogy fokozatosan kívánja ezeket letesíteni, de az összeg szoros megállapítását nem ajánlja.

**S z a b ó László** épen a helyes kezelés szempontjából ajánlja a kiszakítandó rész szoros megállapítását, mely aztán tökécsitendő lenne.

**K i r á l y Gyula** tanácsnok bizonyítja, hogy ilyen meghatározott összeg tökécsítése szükséges.

**A b r a h á m László** t. főügyész úgy tartja, hogy kétféle összeget kell felvenni, olyat, amely elkölthető s olyat, amely tökécsitendő.

**S z a b ó József** főszámvévő úgy tartja, hogy ennek az ideje évről-évre fog felmerülni, mikor mindig megállapítható, hogy a jövő évben mily épületek szükségesek.

**S z a b ó László** erre indítványát visszavonja.

**L e n g y e l Imre** szerint feltétlenül szükséges a bizottság nézeteit tárgyalni.

**A b r a h á m László** ragaszkodik ahhoz, hogy évenként épületek megváltására alapul 5000 frtot vegyenek fel az alkalmi szükségleten kívül.

A nagy többség a tanács javaslatát elfogadja.

A jog- és pénzügyi bizottság javasolja, hogy minden bevétel és kiadást számvévőség ellenőrzése alá helyezendő. Elfogadják.

Az elszámolásra adandó előlegeket zárt határidőhöz kötötték.

A tanács többi javaslatát elfogadták.

**R ö s z l e r Richard** a zárszámadás kapcsán azt indítványozta, hogy a gyógyszereszek, Vecsey é. fiemei emlék alapítványok kamatait a kórházból elbocsátott szegények segélyezésére fordítsák. Mivel ezen alapítványok czélja külön meglévő határozni, a közgyűlés napirendretér annál inkább, mert a polgármester felvilágosításai szerint szükség reá nincs.

A honvédségi Ludovika-Akadémiába a városi hely Berenyi Gábor István fiát, az Andaházi Szilágyi alapítványra pedig Kovács Lajos Barna fiát ajánlja a tanács első helyen, mindkét alapítvány helyre másodsorban Buttykay Menyhert Béla, harmadik helyen mindket alapítványi helyre Lukács Gézanak Béla fiát jelöli.

A közgyűlés **J o ó István** felszólalása után, ki felemlítette, hogy az Andaházi Szilágyi alapítvány csak debreczeni református polgár fiának adható, ajánlja, hogy erre csak Kovács Lajos fiát küldje fel, míg Buttykay M. és Lukács G. fiát csakis a városi helyre jelölik, így határoz.

A jog- és pénzügyi bizottság ajánlja, hogy a város szolgálatában álló nyugdíjra jogosult tisztviselők kezelő és segéd személyzeti tagok számára folyó év 3 szorosan számítottak. A főispán indítványozza, hogy a szolgákra is kiterjesszessék a tárgyalás. (Helyeslés.)

**M á r k Endre** kimondani óhajja, hogy az intézkedés a ma szolgáló tisztviselőkre vonatkozik, tehát ha esetleg a jelen évben megszűnnék valaki tisztviselő lenni, ezen időpont után még két év számítottak nyugdíjába.

**D é g e n f e l d gr.** főispán úgy tartja, hogy az esetleg újként ezentul megválasztandó

tisztviselők is részesüljenek e megemlékeztetésben.

**S z a b ó László** csak két évnek kívánja a jelen évet számítani.

**J u h á s z Ignác** úgy kívánja precizizozni **M á r k Endre** indítványát, hogy a ki jelenleg szolgál, annak az 1896. év teljes három évül számítottassék, míg az esetleg beválasztandó tisztviselőkről nem kíván gondoskodni.

**M á r k Endre** szintén így érti indítványát s ezt a közgyűlés többsége elfogadja.

A napidíjasok számára, ha 5 évnél régebben szolgálnak, felhavi fizetést utalványoznak.

**S i m c n f f y Imre** polgármester a megjutalmazott tisztikar nevében a közgyűlésnek őszinte köszönetét fejezi ki. (Éljenzés)

A csapókereti iskola építési tervét elfogadták.

A helybeli jótékony nőegyletnek trachomás gyermekek elkülönítésére 300 frtot adtak egyszersmindenkorra.

A miklós-utczai elemi iskolát a tanács javaslata szerint kibővíteni elhatározták.

A debreczeni r. kath. algimnáziumnak főgymnasiumává emelésére kért 100.000 frtnak a tanács megadását javasolja, akként, hogy az építéshez téglát, cserepet és 60.000 frt készpénzt tíz évi kamat nélküli részletekben, ha a nagyváradi püspökség s a debreczeni prépostság ajánlatának befolyását igazolja, továbbá ha a főgimnáziumban mindig magyar nyelven tanítanak, ha a tanítást lehetőleg a kegyes tanítókra bizzák, ha pedig világi tanárokat alkalmaznak, azoknak választásába a város beleszólását örök időre biztosítják. Mindezek a feltételek alapító levélbe foglalandók. A közgyűlés a tanács javaslatát vita nélkül elfogadta.

A dedó-utczai volt iskolatelek eladása, valamint a mester-utczai Dragota teleknek megvétele s a hatvan-utczai csordásház eladása tárgyában a névszerinti szavazást a jul. közgyűlésre tűzik ki.

A közvilágítás ügyében beadott jelentéssel kapcsolatban **R e i c h m a n n Armin** kéri, hogy a szakbizottságokba szakértőket is hívjanak meg. Az elnöklő főispán siettel megjegyzi, hogy most nem ezzel foglalkozunk.

A korezmák, sörházak és pálinkamérések tárgyában alkotott szabályrendeletek tárgyalása közben **d r. N a g y Zsigmond** felszólalására **B o c z k ó r.** főkapitány a pálinkamérések számanak lehető korlátozását megígérte.

A 4-ik szakaszba beszúrták, hogy ünnep-és vasárnapokon délután 4 óráig tilos a zene s hogy a zárórán túl leendő zenélés csak **i n d o k o l t** kérelemre engedélyezhető. A 11-ik szakaszt kihagyták s az összes pénz-büntetéseket a városi szegény alap javára utalták.

Azután még 3 egyént a községi kötelekbe 25-25 frt 2-öt 50—50 frt s 1-et 100 frt díj fizetése mellett felvettek s néhány szabadságidőt engedélyeztek, az ülés délben veget ért.

Az új városháza ügyében lefolyt tegnapi névszerinti szavazás eredménye a következő:

**I. I g e n n e l,** azaz a **R e i c h m a n n**-féle, a városháza ujonnan felépítését czélzó javaslat elvételére szavaztak: **A b r a h á m László** t. főügyész, **Á r m ó s Bálint,** **A r o n J.** **D r. Balkányi Miklós,** **Beke Imre,** **Berger Jenő** **Boczkó Samuel** rendőr főkapitány, **Bulszter Ágoston,** **Bauer Ignác,** **Csieső Lajos,** **Erber Vilmos,** **Erdei Pál,** **Fodor József,** **Fried Emil,** **Fried Leó,** **Gergely Antal** adó pénztárnok, **Hanke Lajos** gyámpénztárnok, **Harmath Gergely,** **Harsányi István,** **Harsányi János,** **Hajdu Gyula** tanácsnok, **Horvath Tamás,** **Huber József,** **Illesy Gyula** h. jegyző, **D r. Kemény Mór,** **Király Gyula** tanácsnok, **Kis Orbán Imre,** számvévő, **Kis Mihály,** **Koszorús Lajos,** **Kovács Lajos** tanár, **Klein Mór,** **Körner Adolf** tanácsnok, **Koncz Ákos,** **Lengyel Imre,** **D r. Magoss György** tisztii alügyész, **Malatinszky Ferencz,** **Márk Endre,** **Mayer Emil,** **Máthé Miklós** házi pénztárnok, **D r. Medgyaszay Dezső** Arvaszéki ülnök, **Medgyaszay Miklós** aljegyző, h. árv. ülnök, **Medgyesi Lajos** számvévő, h. közgyám **Miskolczy Jenő,** **Mihalovics István,** **L. Nagy Bálint,** **Nanássy Miklós** alapítványi pénztárnok,

**Nemes Kálmán,** **Pálffy Gábor,** **D r. Popper Alajos,** **Puky Gyula,** **Roncsik Lajos** aljegyző, **D r. Rotschnek V. Emil,** **D r. Sárváry Gyula** t. főorvos, **Serli Ede,** **Sesztina Lajos,** **Simonffy Imre** polgármester, **Stahl Géza** id. főmérnök, **Steinberger Gyula,** **Steinfeld Antal,** **Szabó Kálmán,** **Szabó Samuel,** **Szebeni Gábor,** **Szepesi Gusztáv,** **Szell Farkas,** **Szikszay Lajos,** **Szilágyi Bálint,** **Szilágyi Károly,** **Szűcs Mihály** tanár, **Tarkányi Peter,** **Tüdös József** számvévő, **Jóna Dániel,** **Jóna János,** **Joó István,** **Varga Károly** aljegyző, **Vágó Andor,** **Vecsey Imre,** tanácsnok, **Vértessy István** főjegyző **K. Vértesi István,** összesen **76-an.**

**II. N e m m e l** szavaztak, azaz a **Reichmann**-féle indítvány mellett: **Alföldi Gábor,** **d r. Bakonyi Samu,** **Balogh István,** **Bácsi András,** **id. Bányai István,** **Bechert Manó,** **Biedermann József,** **Csanak József,** **Czegély Ferencz,** **Ekli Gábor,** **Harangi Sándor,** **Horváth István,** **Hutlesz Kázmér,** **Kardos László,** **Kasza nyitzyk Endre,** **Kerekes Géza,** **ifj. Kertész István,** **Kertész Mihály,** **Kertész János,** **Keszei József,** **Kiss Albert,** **M. Kis István,** **d r. Kocsár Gábor,** **Komlóssy Arthur,** **Komlóssy Dezső,** **Komlóssy Mihály,** **Kovács Gábor,** **Kovács József,** **Kovács Lajos** timár, **Kövesdi János,** **id. Kuczik Gábor,** **Kurucz Miklós,** **Kulesar Gábor,** **d r. Legányi Gyula,** **Liedermann Mihály,** **Liptai Miklós,** **Márton Imre,** **Ménes András,** **Móricz Ferencz,** -- **Nagy Jakab,** **Nagy Zsmond,** -- **Otrokocsi Végh János,** -- **Öry Mihály** **Pálffy Ferencz,** **Pásztor János,** **Pongó Lajos,** **Reichmann Armin,** **Rickl Géza,** **Roehlitz Arthur,** **Rösler Richard,** **Seres András,** **Somogyi Pál,** **Szabó Miklós,** **Sz. Szabó László,** **Szalai István,** **Szilágyi Bálint,** **Török Bálint** **Zádor Lajos,** **Zöld Mihály,** **Jámbor Ferencz,** **Jámbor István,** **Jánossy József,** **Juhász Ignác,** **Weinberger Lajos,** összesen **64-an.**

## Ujdonságok.

\* **Egyházkerületi közgyűlés.** Holnap veszi kezdetét Debreczenben a tiszántuli ev. ref. egyházkerület tavaszi közgyűlése a főiskola disztermében. Az esperesek, lelkészek és kiváló világi férfiak, kik az egyház ügyeit lelkükön viselik, óriási száma érkezik ez ülésekre Debreczenbe. Már a delutani órákban megteltek Debreczen utczái papi ruhába öltözött emberekkel. Valószínűleg igen nemes lesz a mostani közgyűlés, annak kiváló fontosságu tárgyai miatt, a melyeket lapunk más helyen közlünk. Idáig csupán két értesítés érkezett a püspöki hivatalhoz, hogy nem vehetnek részt az egyházkerületi közgyűlésen. Névszerint **S z ö l l ö s y Antal** Maramaros-Ugocea egyházmegei gondnok és **R i t ó k Zsigmond,** nagyváradi kir. tablai elnök, a bihari egyházmege gondnoka jelentették be **K i s s Áron** püspöknek távolmaradásukat.

\* **Esperesek gyűlése.** A tiszántuli ev. ref. egyházkerület esperesei már tegnap megérkeztek Debreczenbe, hogy résztvegyenek a ma délelőt a főiskola kistermében tartott ülésen. A **K i s s Áron** püspök elnöklöte alatt tartott ülésen az esperesi kar azon javaslatot készítette el, a melyet a holnap kezdődő egyházkerületi közgyűlés elé fog terjeszteni az állam által rendkívüli segélyképen az egyházkerület részére megküldött 5720 frtnak a kisebb javadalmazásu lelkészek között miként való felosztása tárgyában.

\* **Ülések az egyházkerületi közgyűlés alatt.** A tiszántuli egyházkerületi közgyűlés tartama alatt tartandó ülések idejét **K i s s Áron** püspök és **T ó t h Samuel** főjegyző a következőleg állapították meg: Május 28-án délután a főiskola kis tanácskozási termében a főiskolai gazdasági tanács jegyzőkönyvének átvizsgálására kiküldött bizottság tart ülést, Május 29-én délelőtt tanárválasztások és mindennemű választás. Így többek között **B u z a s Pál** elhunyt jogakadémiai tanár, **K o v á c s János** lemondott gimn. tanár,

Géresi Kálmánnak tankerületi főigazgatóvá történt kinevezése folytán megürült tanári állások választás utján betöltése, továbbá a főiskolai tápintézet elnökségről lemondott Elek Lajos helyének betöltése stb. Május 29-én d. u. 4 órakor az egyházkerületi bíróság tartott ülést, a melyen több lelkész, tanár és tanító fegyelmi és felfüggesztési ügyét, a börtvényi lelkészválasztást és más vitás peres ügyben vesz tárgyalás alá. Május 30-án délután pedig az egyházkerületi tanügyi bizottság és a főiskola szellemi és anyagi ügyeinek átvizsgálására kinevezett küldöttség tartja tanácskozásait.

\* **Megszűnt a sertésvesz az Ohaton**  
Ma jött meg a mezőrendőrkapitánysághoz a hivatalos jelentés, mely szerint az Ohaton uralkodó sertésvesz, mely nagy számmal szedte áldozatait a sertéskodákból, teljesen megszűnt.

\* **Az egyházkerületi közgyűlés tárgysorozata.** A tiszántúli ev. ref. egyházkerület május 28-án s a következő napjain tartandó közgyűlésének tárgysorozatát már összeállította Tóth Sámuel egyházkerületi főjegyző s abból kivesszük a következő főbb tárgyakat: I. Gyűlés tagjainak számbavételére szükséges küldöttségek megválasztására vonatkozó intézkedések. Ima s elnöki megnyitó beszéd. Gyűlést alkotó tagok számbavétele; a meg nem jelenhetett tagok fölemlítettnek. Egyházkerületi képviselők az egyházmegyékből bejelentve. Tanintézetek képviselői. Elnöki megnyitó beszéd alapján. Halálozások: Károly Lajos fagyhála, Papp Gábor püspök halála, Lukács Ödön esperes halála, Beóthy Zsigmond dunántúli egyházkerület világi főjegyzőnek halála, Buzás Pál főiskolai tanár halála. Új választások: Antal Gábor dénantúli püspök magát ajánlja Gyuracz Ferencz dunántúli ágostai püspök magát bemutatja. Zsigmond Sándor alsó-szabai egyházmegye esperesjé bemutatja. Lemondások: Szeremley József nyug. esp. és a bizottsági tagságokról lemond. Küldöttségek megválasztása: Főiskolai gazdasági tanács jegyzőkönyvének átvizsgálására. Egyházkerületi pénzügyi és az Andaházy-Szilágyi n. velőntezet gondnoka számadásának felülvizsgálására. Fonciere pesti bizottsági intézet főigazgatójának számadása megvizsgálására. Díjlevelek, csereszterződés átvezetése. Szavazatok felbontására, számbavételére küldöttség megválasztása. II. Közgazgatói ügyek. József f. g. válasza a hozzá intézet részét iratra. Nápólyi gályarabok emlékére felállított oszlop előtt végbement ünnepélyről felvett jegyzőkönyv. Vallás szabad gyakorlatáról szóló 43. cikk. végrehajtása tárgyában, ez ügyben Kiss Arón püspök a lelkesi hivatalok számára utasítást ad. Tanítói képességi vizsgáról jelentés. Rendkívüli államsegélyként 5720 frt küldött egyházkerületünk részére, ezen összeg felosztása. Az esperesi kar javaslata. Balácsy alapítvány igazgatóságának előterjesztése. — Egyházkerületi költség-előirányzatot készítő bizottság jelentése. Tiszta Kálmán világi elnök indítványa, a lelkesi fizetésekre vonatkozólag. Vallás tanárok a többi tanárokkal egyenlősítettnek, fizetés és jogok élvezése tekintetében. Póttagok megválasztásának az egyetemes tanügyi bizottsághoz. Jarvanyos időkben a temetésre járás szabályoztatik. Nazarenusok vagy felekezettek egyikehez sem tartozók születési, esketési vagy halotti esetek kimutatása. Enekeskönyv nyomtatása ügyében Debreczen város átírata. A 15. kros adó eltörlését a debreczeni egyházmegye ohajtja. Beregi egyházmegye: az egyházkerületi gyűlés jkőnyve tárgymutatójának kinyomtatását az egyházkerületi pénztár fedezze. Missio ügy az egész egyházkerületben a múlt évről a konventhez miképp terjesztett jel. A nagyszabolai egyházmegyének legújabb jelentése. Reformált segélyegyleti és főiskola építési ajánlati tartozások ügyében a nagybányai esperes jelentése. Szegények és árvák gondozási ügye a debreczeni, nagybányai, felső-szabolcsi, nagykarolyi, nagyszabolai egyházmegyéknél. Az egyházmegyéknél véleménye alapján az egyh. közgyűlés szervezése. III. Díjlevelek, eladási szerződések. E szakasz alatt lelkesi és tanítói díjlevelek, az egyes egyház-

községekben telekvételek, kölcsönügyek s más effélék tárgyalatnak. — IV. Tanügy. Debreczeni főiskola, Egyházkerületi tanügyi bizottság megalkotása. Főiskola szellemi és anyagi ügyeit vizsgáló egyházkerületi küldöttség jegyzőkönyvei. Buzás Pál tanár a II-ik félévben helyettesítette. Nyugdíjazási ügye a Miniszter által. Tanszékre pályázat hirdettetett. Pályázat eredményéről a tanárok javaslata. Kovács János tanár lemondása. Pályázat megbírdettetett. Pályázat eredménye, mindkét tanszék betöltése. — Német nyelv tanítása a tanítóképezdeben. Tapintézet elnökségről Elek Lajos tanár lemondása. A tanárkar és a főiskolai gazd. tanács ajánlata helyének betöltésére nézve. Elek Lajos tanár kolozsvári utjáról jelentése. Géresi Kálmán a debreczeni tankerület főigazgatójává kinevezetve, helyének betöltésére nézve intézkedés. A főiskolai tanárok véleménye és javaslata. Gymnasiumi igazgató tanács szervezése, Debreczeni egyház véleménye. Tanítóképezdeiről igazgató tanár jelentése. Gymnasiumi igazgató jelentése. Jövő évi tanterv tárgyában a gym. tanárkar előterjesztése. Helyettesítési szabályzat az akadémiai, a főgymnasium és a tanítóképezde nézve. Hittanhangok és tanítóképezdeszám létszáma apadásának okairól s ezek elhárítása módjáról szóló tanárkari munkálatok. Akadémiai igazgató jelentése. Főiskolai orvos jelentése. ref. főiskola egészségügyi viszonyairól. Andaházy Szilágyi intézetbe felvétel. A múlt évben kinevezett egyh. ker. küldöttség jelentése. Dóczy Imre gym. igazgató lemondása. E tárgyban a főiskolai tanári kar indítványa. Adományok, hagyományok. Pénztári ügyek. Vegyes ügyek.

x **Milleniumi kert Debreczenben.** A mulatóselyekben szükkölködő közönség kedvében jart Sz. Dávid István vendéglős. Mikor midőn "Milleniumi kert", czimen, Kossuth utcában a régi Bánffy féle helyiségben gyönyörű kertet létesített. A kert f. hó 28-án csütörtökön nyílik meg Rácz Károly zenekarával. A nyári idény alatt Budpest-tről Somossy-mulatóból leránduló dalárszolgák fogják a közönséget mulatni. A legelső orfeumtársulat már a legközelebbi napokban fellép.

\* **Időjelzés május 28-ra:** változó felhőzet, meleg, zivatarok.

## Táviratok.

### Országgyűlés.

— Távirati tudósításunk. —

Budapest, május 27.

Ülés kezdete 10 órakor.

Elnök Szilágyi Dezső.

Kormányrészről jelen vannak Bánffy br., Perczel, Darányi, Wlassics.

A közigazgatási bíróságokról szóló javaslatot harmadik olvasásban vita nélkül elfogadták.

Bánffy br. miniszterelnök indítványozza, hogy az ezredes emlékművek leplezésén Hazat képviselőndő küldöttségek megalkotását akként határozza el a Ház, hogy annak tagjai az elnökségen kívül azok, akik ilyeneknél a Hazelnőkről jelenkeznek. Elfogadták.

Kovács József interpellálja a kultuszminisztert a hajdu-dorogi magyar szertartásu katolikus püspökség ügyében. Ismerteti az e tekintetben megindult mozgalom történetét, a klérus ellenvetéseit, soknemű, a mozgalom útjába állított akadályait s kérdi a kultuszminisztert:

Szándékozik-e Hajdu Dorogon magyar szertartásu kath. püspökség felállításának elrendelését a kormánytól javaslatba hozni? 2. Tud-e a H. Dorogon elterjedt azon hírről s mi igaz van benne, hogy a kormány a hajdu-dorogi püspökség felállítását ahoz kötötte volna, hogy kormányparti képviselőt választanak? Ülés vége 1/2 12 órakor, holnap apróbb javaslatok kerülnek sorra, pénteken kezdik a kuriai bíraskodási javaslat tárgyalását.

## Krétaí Zavarok.

Budapest, máj. hó 28. (A Debr. ered. táv.) Londonból jelentik, Wood angol hadihajó, melyet az admirális Krétaíba rendelt, a vérengzések megtorlására, Kaneába érkezik; más hírek szerint 2 angol, 3 francia, 2 orosz, 2 hadihajó is utban van, a görög képviselő házban tett sürgős interpellációra a görög kormány a szultán megkereste a krétaí viszonyok szabályozására.

**Népgyűlés az önálló vámterület érdekében.**

Budapest, május 26. (A Debr. ered. táv.) Váczott május 31-én népgyűlést rendeznek az önálló vámterület és önálló nemzeti bank mellett. A népgyűlésen Kossuth Ferencz is megjelenik és szintén beszélni fog. Fogadtatására nagyszabású előkészületeket tesznek. A népgyűlés után, a melyen Vác város polgársága pártkülönbösg nélkül résztvenni szándékozik, a honvédszobrot és honvéds rokat Kossuth Ferencz megkoszoruzza.

## Épség. Erő. Egyetértés.

Athletika, tragedia, malitia, humoreszk és amerikai reklám.

Irta: Szentjóbó Kálmán.

A budapesti alagut budai végén, balról a második utcában a negyedik épület homlokzatán egy csillogó szarvas czimert látunk, esomóban csüngő, művesziesen gyalult fenyő forgács békés szomszédságában, — mintegy jelezve, hogy az arany szarvas lábai nem érintik a földet, tehát magasabb lény.

Nem pázsittal, nem forrás vízzel táplálkozik, hanem szélben lebegő, szárazon csorgó fenyő szilacsals a fenyvesek ambróziája, helyett a „fogadó” ajtaján kicsapó szesz gőzzel, pipafüsttel telített levegővel táplálja tüdőjét. Erről az épületről, czégre után, a gyermek is tudja, hogy korema.

Vele szemben a nyári szinkör végénél emelkedik szerényen egy másik épület. Homlokzatán körben irt három nagy E. E. E. akarja tudatni, hogy kicsoda ő!

Ezt már a gyermekek 50%-a nem tudja micsoda; az apák közül még kevesebb. Jelentőséget, nemzetre kiható czélját a nyüzsgő tömeg alig 1%-a képes méltányolni.

Haz ez a budai torna-csarnok.

Az a 3 E a tornászok jelszava: Épség.

Erő. Egyetértés.

Majd nem másfél évtizeddel ezelőtt ebben a tornacsarnokban kuszam, másztam, handabandáztam én, — a magyar állam költségén, a hazai tanügy érdekében, boldogult Trfort miniszter jóvoltából.

Azok a torna póttanfolyamok abban az időben sok ezer forintjába kerültek az államnak. Sokan letünk képesítve a testgyakorlat észszerű tanítására.

Azóta sok víz lefolyt a Dunán. A torna tanfolyamokat a kormány beszüntette. S ha elgondolkozunk felette, azt mondjuk, igen helyesen tette.

15 évi nevelői-tanítói pályám alatt felsőbb hatóságom azt vizsgálta, mivel tömtem tete tanítványaim fejét. Szívöknek, lelköknek üressége az utilitarius irányzat miatt számba sem jő. A tornatanítás legtöbb iskolánkban nulla. — A torna játékok sok helyt ismeretlenek. Ez így nem jól van!

Ezer évvel ezelőtt párduczós Árpád daliás játékokat rendezett az ifjaknak. Versenyztek a futásban, a repülő arany kerecsenyre irányzott nyíllövésben, birkóztak, vívtak.

Még 200 évvel ezelőtt is általános szokásban volt a tornajáték. Nem ismerték a rendszerbe foglalt német tornaszat, melyben a mechanikai elem az uralkodó.

Elemi iskolákban nincs is szükség torna tanításra, — de annyival inkább tornajátékokra. Nézzük meg a gazdag embernek magán uton tanított-nevelt gyermekét. Drága játékszerrel melletti is unatkozik. Nincs öröme, Nézzük a társas játékban részes vegyes gyermekek örömet, boldogságát. Igen: mert a társas játéknak nevelő ethikai hatása van.

felébreszti a társulási vágyat, a rokonszenvet, a támadás és védelem utánzó ösztönét, az erőben a vezérségi vágyat, a gyengében az engedelmség hajlamát, a nemes versenyt. A tornajáték mivel a figyelmet az emlékezetet, a képzeletet és elmét, az ítélő erőt és ízlést, felfrisíti az izmokat, idegeket.

A pedáns, rendszeres torna a torna játékokat nem helyettesítheti. Amabban a parancs szóra történő röktői engedelmségen kívül más erkölcsi motívum nincsen. Parafa-jellemeket nevel, unalmat, asztózást szül. Emez az ezredik ismétléskor is mozgó, mohó, vágyat, élő lelkesedést ebreszt. — (Felméri L.)

De hát kell-e a gyermeknek torna avagy tornajáték? Ezt kérdik a laikusok. Fajjalom a szülők 99% aikus.

Hiszen a gyermek egész nap ugrál, fan másszal szaladgal. Ruhá fotózas, cipő javítás, betört orrokra a flastrom ára emészt fel az apa keresetének jó részét. Mozog az el-get, minnek annak torna!

Hát éppen azért kell, mert nem tudnak helyesen játszani. A test minden egyes tagját, izomzatát nem tudják egyenletesen köpezni.

Melyik apa kívánja meg p. o. hogy gyermeke étkezés előtt két kezét fejére téve, a felső karokat vízszintesen tartva, mely lélekzetet véve, kifeszített mellé a szabadban, vagy szelűztetett szobában öt percig sétáljon. Ha megtennék, nem volnának beesett mellű, sápadt gyermekeink.

Nem korlátozni, dirigálni kell a gyermekeket játékokban, hanem megfigyelni s feltaláló képességüket fokozni.

De hát miféle tárcza ez? Hiszen én nem tanulni, én szórakozni kívánok most.

Kegyes engedelemmel — pedig — folytatom.

Tessék elhagyni a paedagógiát.

Ért-e a mai társadalom a gyermek neveléshez?

Igen, vagy nem. Ha nem ért, miért mellőzi a tanítót? Mert nem képes mellányolni hivatását.

A társadalmi routine alapkövetéit sok fattyuhajtásával mint az étetpalya választást, raoktrojalja a gyermekre, nem tekinti annak individualitását.

Hogy aztán a gyermek lelke üres, nincs fogékonysága a szép, jó és nemes iránt, az melekés.

Az apák legnagyobb része a lelkeszi, tanári és jogász kar kivételével a lélektan, logikát csak nevével ismeri, az anyák pedig, a meg csak fejlődő nőemánczipáció s ehhez szabott nevelésük miatt sejtelenemmel is alig bírnak róla.

Innen van aztán, hogy a legtöbb szülő olyba sem veszi a tanító munkáját, mint mikor p. o. a jegyzőt süvegelve paszszusert keresi fel.

Hogy sok tanító nem illik be routine dolgában a fekevesztett társadalom képzelet magas köreibé, annak nem mindig a tanító az oka. Az a társadalom büne!

Letünk-e már tövevészéki bíró, alispán, főispán fiából néptanítót?

A tanító a nép szegény osztályából kerül ki s ez adja meg pszichológiai alapját sikerese működésnek.

Ha aztán valamely instillation kénytelen kellett meghíva részt vesz s ott e x e d a t, ti vagytok okai; miért nem emeltetek magatokhoz korábban!

Melyik város tanítóképző intézetét tiszteli meg egy-egy nemes szívű emberbarát azzal, hogy felváltva 5—6 képezdei ifut az igazgatótól vendégül kér ki magához, hogy családi tisztos körben a társasági simulekony-ságot elsajátítsa.

Nyolcz évig az intézet falai és nehéz viszonyok közt elve, friss oklevelével az élet utára lép; szerenese, ha valamely jóságos arcu művelt lelkű idős lelkész vagy jegyző családi köre keblebe fogadja s értésére adja, hogy pusztán tanítói oklevelével csak a tanteremben egész ember, azon kívül nem az.

De hát miért mondtam én ezt el? Mert amerikai reklámomhoz bevezetés kellett Térjünk hat a tragoediára.

Egyik keresztapám egyszerű falusi bíró, a másik jó nevű, híres író, konventi, zsinati tag. Amazt ismerem, emezt soh sem láttam, de ő látott engem az általa gyönyörűen megénekelt Ormánságon, ahol 12 kereszt apával születik az ember e világra. És ez igen helyesen van így, mert 12 hétig a 12 kereszt-koma asszony 12 tetezett kosar paszitat vizs a beteg komaasszonynak s 12 korsó bort az egészséges komának.

Huh de szeretném, ha mai 60 napos böjtöm idején a golya házam (pardon!) a III. ker. rendőrkapitányság épületére szállana s ha Debreczenben 12 barnaszemű menyecske 12 paszítával és 12 korsó martinkai borral megépne!

Denique a 12 keresztapám között nincs egyetlen főispán vagy képviselő sem.

Ennefogva s nnálfogva, hogy a Predikátorok könyve 7-k részének 16-dik versét: **N e l é g y f e l e t t é b b i g a z é s f e l e t t e n e b ö l e s e l k e d j é l ; m i é r t k e r e s n é l m a g a d n a k v e s z e d e l m e t ?** — szeretetreméltó olah honfitársaimmal szemben elfeledtem — oda jutottam, hogy ma bátran mehetek ingyen vasuti jeggyel vagy perpedes Apostolorum illető-egem helyére bármely utcasarkai rendőr protekezője mellett, mert foglalkozás nélküli vagyok.

Röndnek p. m.!!

Töprengtem 3 nap 3 éjjel, hogy mit tegyek?

Beállok — gondolám — életbiztosítási ügy-nöknök, Csakhogy eszembe jutott, hiszen én is vigéznék tituláztam magamban azt az urat, aki örönek erejével kapac tált a magam javára.

Nohát engem ne gondoljék senki se vigéznék.

Beállok borügynöknök!

Igen ám! De kántor természetem belém szorult, mint a katonai erkölcs a debreczeni talyigába került huszár lóba, aki a trombita szóra e feleji, hogy lü, azt hiszi a szegény, hogy paripa.

Hátha elszopogatom bánatomban a mustra bort s becsuknak érte?!

No hiszen 3 hónapra ez is áldas lenne. De ha berugnék, meglátnának, elveszne a becsület s a debreczeni szeptemberi lutri huzáson (választás) fucses tennő nyernék.

Ez már veszedelmesen lehűtött.

Nyitva maradt a szám, pedig 3 hónapig halt maul! a kommandó!

Ebben az egyben helyeslem a dualismust, az osztrák sógor-ágot!

Ki se tudtam volna most magamat fejezni, ha közös teher viselési szerelletes viszonyba nem volnék az osztrák sógorral. Csakhogy az a baj, hogy velem is olyan ezudarul bánik az en sógorom, mint Bánfy bácsi ö vele.

A közös teher viselés kettőnk között olyan minőségű, hogy hol ő ül, hol én allok, hol ő alszik, hol én faradok, baj idején hol ő kőti a srinút, hol én ütetem hátamat s vedem az övet.

Szó ami szó! Élni kell. Hát gondoltam, beállok újságrónak.

Mikor ezt elrebegettem Dr. Nagy Zsigmond urnak, a szerkesztő-czéh atyamesterének, olyan kenetteljes keresztet vetett magára, oly szánalommal pisantott rám, olyan jelentőségteljesen bökött jobbik mutató ujjával homlokára s mozgatta tenyerét homloka előtt, hogy Mile Pál uram menten rendőret szaladt; viltetői akartak ki, szki, ejnye nő! Pulszky Károly melle a hi4-lóba.

S óh én szerenesetlen! Mindig 24 óráig késnek jobb gondolataim.

Rugkaptam mint egy zebra, kabátom gombjai lezakadoztak, fehérneműim ös-zegyürödtek, míg kimagyaráztam, hogy még csak csendes, nem közveszélyes ő . . . . .

Pedig most nem firkálnék, ha a Pulszky kosztján volnék féleszü bolond. Három hó mulva kieresztenének térd-esont izületi láb-lóbet géségem téves elme-holdfogyatkozási minősítés konstatalása és alázatos boc-ánat-kérés mellett. — Tan még Itáliába is elküld-

tek volna bemázott vásznakat vásárolni az államnak.

No ezen tul vagyunk.

Halott géni, azaz ügynök, borszenzal, riporter nem lehettem, hát gondoltam egy másikat.

Olvastam valamikor, hogy az amerikai tacsó yanke kimegy á baromvásárra. Megalkuszik egy pár ökörre (azt hiszem ott is vannak négylábu ökrök is), lefelpenzeli! (Nesze nekéd! Szarvas Gábor!) S ha nyereséggel eladja: jó; ha nem, majd visszanyeri a most elveszített felpenzt máskor. Az ökörre pedig ráfogja, hogy süket!

A mint ezt a reménytetjes tervet felfedezekben utazó kenyeres czimborámmal, Simon Pistával közöltem, mindjárt felfedezte, hogy a lefelpenzeléshez le kell eresztetni a jobb vagy bal kezét, belenyulni a lábba zsebbe, kivenni a pénzt, odanyomni a samsoni atyafi markába 2—3 egészséges parola kisérteiben.

Errre a veszett felfedezésre elszontyolodtam, ambátor Pista öcsém (1 nappal, 1 órával és 13 percczel idősebb vagyok mint ő) váltig esküdözött, hogy a felfedezett kellek utóbbi részét — a parolákat — sovány tenyere daczára kiszurja helvettem!

Ez is dugába dült a felfedezett lefelpenzelés első kellekének híján.

Azután gondoltam, hogy van nekünk egy áldott lelkű, páratlan tanfelügyelőnk. — Annyi sajtakaró Gönczy-füzete van, hogy még! Pedig csak ember kék s szép ideaja azonnal r-alizálva lesz.

Gondoltam, beállok embernek! Láttam én már Sator uramat kolportálni!

Nyakamba csapok egy tarisznyát s le-szek — pszt! de mit mond Debreczen 99 tanítója? Hova lesz a tekintély?! Mert fő a tekintély!

Hogy aztán mi ennek az eszköze, módja, azt ne bolygassuk. **Miért keresnél magadnak veszedelmet?** Pred. 7. r. 16. v.

Most! Most!

Hát azért végeztem én ki Uj-Vrbászt, Csurgót, Baját, Papat, Budapestet 10 évi derdedadással — hikkhokkál, azért szerettem egy egész, egy fél és egy harmadrész öklevelet három szakból, hogy a fejemet csak kalapoktatásra használjam?

Igen tisztelt Szülők!

Athletikai iskolát alakítok oklevelém alapján. A kepesítést 1883-ban Budapestre a budai tornacsarnokban szereztem

Sokrates módjára — a szabadba viszem a rámbizandó ifjuságot. Be-zéd-ertelemgyakorlatszerű beszélgetéssel felújítom bővitem ismereteiket.

Velők játszom s a torna-játékok külön-féle nemivel a gyermekek szüidejét paradicsomi örömlök óráira varázslom.

Ily irányu foglalkoztatással helyes testi, értelmi és erkölcsi nevelésben is része-ülnek.

Két hónap alatt piros pozsgás arcú gyermek lesz a sápadt arezából, erős az erőtelenből, bátor a félénkiből, barátságos az irigyből, szerény a büszkéből.

Közársaságot alakítok — amelyben a polgárok egyenlők lesznek.

Bátor bizalmat kérek magam iránt és szerény honorariumot. 2 hó mulva referálók minden szülőnek s megmondom, mihez alkalmazkodjék gyermeke irant.

A játékokban nyílik meg a gyermek lelke, szíve. — Csak olvasni kell tudni benne. Amely gyermek nem szeret játszani, az veszedelmes ember lesz. Ott komoly kurára van szükség.

Sőt többre ajánlok. Sok intelligens szülő ellátogat Budapestre, de gyermekét egy más ok miatt nem viheti el; rokonra nem hagyhatja nyúgnak, idegentől fél.

Ime egy paedagogus, egy nevelő felajánlja szolgálatait!

Hajlandó három-négy gyermeknek időről időre szüleit helyettesítő gondviselője lenni. Ellátja őket lakással, élelemmel, felvigyáz testi es lelki épségükre a szülők vagyoni viszonyai szerint több-kevesebb díjazásért.

Alakitandó atletikai iskolám meg fog

nylni az évről vizsgálatok után azonnal Debreczen város művelt közönségének bizton remélt pártfogása mellett.

Részletes programot nem bocsátok közre, de jelzem, hogy lakásomról reggel 7 órakor turista menetben történik a kivonulás a nagyerdőre. Tíz órát minden növendék viszen magának.

Kiérkezés után 15 perc szünet. — Majd felváltva jönnek futás, ugrás és labda játékok, torna játékok különféle nemei, felváltva az értelmi és erkölcsi nevelést célzó rövid beszélgetésekkel, énekekkel, dallal.

Ne méltóztassanak kicsinyelni e tervet. Hisz ezer ember közül alig 10 tudja, melyik a helyes eljárás.

Csapatom 11—12 óra között vonul haza. Magán megegyezés szerint a délutáni órákból egyikén közös ismételő tanítás sines kizárva. Így a szünidő minden napja kedvesen és haszonnal telik el.

Az atletikai iskola összes két havi tandíja délelőtre 4 frt, feltéve, hogy legalább 25 növendék részt veendő. A díj előre fizetendő. A délutáni közös elméleti tanítás díja 10 növendéknek együtt a két óra 4—4 frt leendő. Tanítványok csak fiúk lehetnek, — míg gondviselésre leányok is elfogadnak. Az atletikai iskolába 7—13 éves gyermekeket óhajtok beírni minden nap lakásomon a bejelentő hivatalnál.

Ér-e ezen bőre nyult egyveleg egy kabriás pártit — tisztelt apak? A gyermekét szeretőnek igen, — annak, ki előtt kedvesebb az agar, a ló, a kártya, a kaszirnő büzös levegőjü trónja — mint gyermeke, nem ér egy batkát sem!

Akiknek szemek vannak a látásra, látják; füleik a hallásra, hallják.

Sz. Máté L. r. 99 v.

Akik a viszonyokat nem ismerik vala, azok mindezeket meg nem értik vala.

Sz. Jóbi L. r. 1 v.

**Szálem-alejkum.**

**Közzgazdaság.**

**A trieszti általános biztosító-társaság.** (Assicurazioni) múlt hó 29-en tartott 64-ik közgyűlésen terjesztettek be az 1895 évi mérleket. Az előtűnk fekvő igen terjedelmes számszámadást 54 oldalra terjedő és számos rendkívül érdekes statisztikai adatokat tartalmaz. A mérlegek valamint a nyereség és veszteség számai már az 1896. márczius 5-iki osztr. miniszteri rendelet értelmében vannak felülhva.

Az évi jelentésből látjuk, hogy az életbiztosítási osztály díjtartalékai a 1895. évi december 31-én 3,519,591 frt 1 krral 45,231,976 frt 76 krra emelkedett. Az ugyanakkor érvényben volt életbiztosítási tőke összegek 177,718,755 frt 13 krt teltek ki, míg az év folyamán bevett díjak 7,402,167 frt 03 krra ruztak.

A tüzésszállítmánybiztosítási ágakban adó és illetékbevitel 10,435,31 kr. volt, miköz 3,058,827 frt 06 kr., mint kártartalék, minden tehertől menten, a jövő évre vitezetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 31,142,823 forint 66 krajczarra emelkedett.

Károkkért a társaság 1895-ben 9,218,277 frt 67 kr folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket a társaság alapítása óta károk fejében 281,357,598 frt 61 krral igentekintélyes összegét fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből hazánkra 52,626,274 frt 37 kr. esik, mely összeget a társaság 162,059 káresetben kifizetett.

Az értékpapírok értékesítése, mely az év végével az alacsony árfolyamok folytán beállott, egyéb rendelkezésre álló összegekből kiegyenlített úgy, hogy az értékpapírok árfolyam ingadozása fedezetére alakított tartalék változatlanul 2,282,011 frt 44 krral összeggel új számlára átvihető volt. Azonfelül azonban még az idei nyereségből 500,000 frt egy az árfolyam ingadozása fedezetére szolgáló k ü l ö n t a r t a l é k számára átutaltatott úgy, hogy az egész árfolyam tartalék 2,782,011 frt 44 krra szaporodott.

Az alapszabályszerű nyereség tartalékkal, mely a részvénytőke felét teszi ki, az összes nyereségtartalékok 5,487,011 frt 44 krra ruznak.

A társaság összes tartalékai és alapjai, melyek első rangú értékekben vannak elhelyezve az idei átutalások folytán 58,071, 673 frt 84 krral — miután a viszontbiztosítási tartalék kivételét — 61,051,211 frt 83 krra emelkedett. Ezen értékekből több mint 15 millió magyar értékre esik.

Az elért tiszta nyeresémből a társaság osztalékul, részvényenkint 136 frtot aranyban, vagyis 340 frankot fizet.

**Budapesti gabonatözsde**

május 26.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

B u z a	kilos	Ar 100 klg.	kilos	Ar 100 klg.
Bánsági	75	6.80	76	6.90—7.00
"	77	6.80	78	6.90—7.00
"	79	7.05	80	7.05—7.15
Tiszavidéki	75	6.85	76	6.90—7.05
"	77	6.85	78	6.90—7.05
"	79	7.05	80	7.05—7.15
Pestvidéki	75	6.80	76	6.85—7.00
"	77	6.80	78	6.85—7.00
"	79	6.95	80	7.00—7.10
Fehérmegyei	75	6.80	76	6.85—7.00
"	77	6.80	78	6.85—7.00
"	79	6.90	80	7.0—7.10
Bácskai	75	6.90	76	6.95—7.10
"	77	6.90	78	6.95—7.10
"	79	7.05—7.15	80	7.10—7.20
Észak magy.	75	—	76	—
"	77	—	78	—
"	79	—	80	—

	Min. hekt. ben	Ar kilogram.
Rozs elsőrendű	70—72	6.30 6.35
" másodikrendű	—	6.29 6.25
Árpa takarmánynak	60—62	4.7 4.70
" égetni való	62—64	0.90 0.00
" serfűzdei	64—66	6.15 6.50
Zab	39—41	6.10 6.20
Tengeri búzsa	—	4. 4.05
" más remű	—	3.90 4.00
"	—	0. 0. —
Repeze búzsa	—	0.90 0.0

**Kőbányai sertés-piacz.**

május 26.

Hízott sertés árak: 1. Magyar első rendű Öreg nehéz (páronként — 400 klgon felüli súlyban — krig. 2. Öreg közép (páronként 300—400 klg súlyban) — krig. 3. Fialtal nehéz (páronként 320 klgon felüli súlyban) — krig. 4. Fialtal közép páronként 251—320 klg — súlyban 50—51 krig. 5. Fialtal könnyű (páronként 250 klgig terjedő súlyban) — 49—50 krig. 6. Magyar sz. dett: Nehéz (páronként 280 klgon felüli súlyban) 45 krtól — 46 krig. Közép (páronként 220—280 klgig terjedő súlyban) 44—45 krig. Könnyű (páronként 220 klgig terjedő súlyban) 43—44 krig. Szerbiai 9. Nehéz (páronként 200 klgon felüli súlyban) 48—49 krig. 10. Közép (páronként 220—260 kgr. súlyban) 45—46 krig. 11. Könnyű (páronként, 220 klgig terjedő súlyban) 44—45 krig. Sertés létszám 1896 évi május hó 22-ik napján volt készletben 9233 db. 1896. május hó 23-ik napján felhajtott — db. 1896 május 23-ik napján elszállított 9 db. 1896. évi május hó 26-ik napjára maradt 924 sertésforgalom üzletirányzata változatlan.

Egy igen versenyképes gyár, már általánosan használt forgalomban c z i k k n e k eladásához oly

**ügyes képviselőt**

keres, ki a fűszerdetailvevőknel nagyon jól be van vezetve.

Ajánlatok referenciákkal «U. F. 936» alatt **Hasenstein és Vogler** (Otto Maas) Bécs I. intézendők.

621./1896. v. k. sz.

**Árverési hirdetmény.**

A debreczeni kir. jbiróságnak 8726 1896 P. sz. végzése folytán közhirrre tétetik, miszerint az Első debreczeni fakereskedő társaság részére Varjas András és neje debreczeni lakosoktól 196 frt — kr. tőke, ennek 1895. évi Aug. hó 31-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 42 frt 20 kr. perköltség erejéig 1895 évi okt. hó bíróság lefoglalt és 420 frt 20. krra becsült lovak, sertések és egyébektől álló ingóságok, 1896. évi június hó 18-án délelőt 9 órakor kezdetét veendő és a Bánkon id. Gyarmathy János kaszáló-jában megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1896. évi május hó 23-án.

**Sugár Gyula.**  
bir. kiküldött.

**A hódoló felvonuláshoz felrándulók figyelmébe!**

Ezredéves fennállásunk megünneplése alkalmából a f. é. június hó 8-án megtartandó felvonulásra

**tribünjegyek**

a kizárólag tulajdonomat képező

**fő- és székvárosi**

**közterületi tribünökre**

úgy a budai, mint a pesti oldalra nálam kaphatók. A jegyeken kitüntetett szabott árak a **postai oldal** tribün ülésért 4 frt 5 frt és 6 frt, páholyért 30 frt; a **budai oldal** tribünülésért 2 frt 50 kr. 3 frt, 3 frt 50 kr. 4 frt, 4 frt 50 és 5 frt, páholyért 20 frt és 25 frt.

Vidéki megrendeléseket a jegyérték és 20 krajczár bérmentesítési díj előlges beküldése mellett teljesít.

**WELLISCH ARNOLD**

székes fővárosi szerződött ácsmeister.

**Budapest VIII. Baross-utca 90. szám.**

Sürgőnyezim: **Wellisch Baross-utca.** Állami távbeszélő 50—19.

Az idő rövidsége miatt kérjük vidéki megbízóinkat, hogy b. rendelésükkel lehetőleg siesse-nek ha jó helyeket óhajtanak.

198 sz. 1896. v. k.

**Árverési hirdetmény.**

A debr. kir. jbiróságnak 27674/1895. P. sz. végzése folytán közhirrre tétetik, miszerint Piros Bela debreczeni lakos részére Hegedüs István, debreczeni lakostól 581 frt. 11 krajczár tőke, ennek 1895 évi január hó 28-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 117 frt 52 kr. perköltség erejéig 1895. évi december hó 12-én bíróság lefoglalt és 1677 frtra becsült házbütorok, de-zka és faanyagokból álló ingóságok 1896. évi május hó 28-án d. e. 9 ó. kezdetét veendő és alperes burgundia-u. 307. sz. háznald s folyt. majorsági földén megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Debreczen, 1896. évi május hó 18.

**Török Péter,**  
bir. kiküldött.

TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG

ASSICURAZIONI GENERALI Nyereség- és veszteség-számla az A mérleghez. Elemi- és baleset-biztosítástól az 1895.

Table with columns for 'KIADÁS' (Expenses) and 'BEVÉTEK' (Revenues). It lists various insurance categories like 'Kárfrítések', 'Üzleti kiadások', and 'A biztosítási alapok áthozatala' with corresponding amounts in forints and krone.

Nyereség- és veszteség-számla a B mérleghez. — Életbiztosítási ág. (1895).

Table with columns for 'KIADÁS' and 'BEVÉTEK' for the life insurance branch. It details expenses for 'Eseményes biztosítások' and revenues from 'A biztosítási alapok áthozatala'.

Az ASSICURAZIONI GENERALI vagyonállása 1895. december 31-én.

Table showing the balance sheet of Assicurazioni Generali as of December 31, 1895. It lists assets (VAGYON) and liabilities (KÖTELEZŐK) in forints and krone.

Information regarding the company's management, including names like Besso József, Dr. Bozza Camillo, and Baró Bruck Ottó, along with their roles and the company's address in Debrecen.

Public notice from the Debrecen Chamber of Commerce (Közgazdasági bank r.-társaság Debreczen) regarding insurance services and company information.

Nyomatott Hoffmann és Társa könyvnyomdájában Debreczenben. Főpostával szemben.